

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МОЈА ОКОЛИНА

Општи циљеви прве тријаде за наставни предмет Моја околина

- Оспособљавање ученика за разумијевање међусобне условљености и повезаности природних и друштвених процеса те активно и самостално учешће у друштвеном животу средине у којој живи;
- развијање истраживачких активности ученика у циљу учења и самоучења;
- развијање когнитивних способности, аргументације, критичког и стваралачког мишљења о природним и друштвеним процесима у околини;
- развијање свијести о личном и групном идентитету као услова за заједнички живот и уважавање свих чланова заједнице;
- развијање еколошке свијести и љубави према природи.

РАЗРЕД: ДРУГИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 2

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 72

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ:

- стицање радне културе и хигијенских навика као и навика планирања рада;
- проширивање основних знања о животу и раду у школи;
- проширивање знања о породичним везама (родбина);
- васпитање ученика у духу хуманих и равноправних односа међу члановима породице;
- проширивање знања о саобраћају у мјесту, саобраћајним средствима, знаковима и примјена саобраћајних правила;
- развијање саобраћајне културе;
- проширивање знања о изгледу мјеста и околине у којем ученик живи те стицање знања о карактеристичним занимањима људи и предузећима у мјесту;
- развијање љубави према завичају и завичајној околини;
- усвајање и примјена знања о временским одредницама, те проширивање знања о карактеристикама годишњих доба (промјене у природи и рад људи у различитим годишњим добима);
- развијање способности правилног планирања и коришћења слободног времена;
- проширивање знања о неживој природи, предметима, материјалима, појавама и процесима као и о међусобној условљености појава и промјена у неживој природи;
- развијање научног погледа на свијет;
- упознавање карактеристичних биљака у околини и њихова подјела;
- идентификовање основних услова за развој биљака;
- разликовање домаћих и дивљих животиња, уочавање основних карактеристика и начина заштите;
- развијање љубави и правилног односа према биљном и животњском свијету;
- упознавање са значајем и потребом заштите природне и животне средине;

- увођење у еколошку културу и активно учешће у еколошким активностима школе и одјељењске заједнице;
- проширивање знања о основним органима за кретање и чулима као основе за упознавање природе око нас;
- идентификовање здравих намирница кроз пирамиду исхране и подстицање здравог начина живота;
- активно учествовање у планирању и реализацији пројеката школе или одјељењске заједнице као и организованим посјетама у циљу упознавања околине, живота и рада људи, биљног и животињског свијета околине у којој ученик живи.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Редни број	Наставна тема	Оквирни број часова
1.	Школа	7
2.	Породица	8
3.	Саобраћај у мом мјесту	6
4.	Изглед мјеста и околине и рад људи	8
5.	Оријентација у времену	12
6.	Нежива природа, појаве и материјали	9
7.	Животињски и биљни свијет	9
8.	Екологија	4
9.	Човјек и здравље	7
10.	Пригодне теме	2
УКУПНО		72

Наставна тема - ШКОЛА (7 часова)	
Посебни циљеви: <ul style="list-style-type: none"> - проширивање основних знања о животу и раду у школи; - стицање радне културе и хигијенских навика као и навика планирања рада. 	
Исходи	Садржаји
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> - наведе основне податке о личности/догађају по коме је школа добила име; - објасни намјену појединих просторија у школи; - опише изглед своје школе; 	Име школе Просторије у школи и њихова намјена

<ul style="list-style-type: none"> - објасни дужности запослених у школи; - објасни значај и начине чувања и одржавања хигијене у просторијама школе; - примјењује хигијенске навике у школи; - наброји своје обавезе у школи и одјељењу; - објасни дужност редара; - наведе примјер солидарне размјене ствари које су потребне за учење са друговима; - идентификује ауторитете у школи и њихову улогу за успјешно функционисање живота у школи; - користи распоред часова и организује се према њему; - примијени културно понашање и правилан однос према имовини; - чува личне и заједничке ствари и одговорно се односи према њима; - учествује у креирању потребних правила у одјељењу и школи; - поштује правила понашања у одјељењу и школи; - идентификује слабости правила и креира добро правило. 	<p>Радници у школи</p> <p>Учионица и одјељење</p> <p>Живот и рад у школи</p> <p>Одјељењска правила</p>
Наставна тема - ПОРОДИЦА (8 часова)	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проширивање знања о породичним везама (родбина); - васпитање ученика у духу хуманих и равноправних односа међу члановима породице. 	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наброји чланове уже и шире породице и родбине; 	Моја породица

<ul style="list-style-type: none"> - прича на основу датих питања „Ко сам ја” и „ Моја породица“; - објасни породичне везе у ужој и широј породици; - идентификује ауторитет у породици; - објасни начине примјене међусобне пажње, толеранције и уважавања у породици; - нацрта породично стабло и наведе мјесто рођења чланова породице; 	
<ul style="list-style-type: none"> - објасни обавезе одраслих чланова породице и дјеце; - објасни лично учествовање у породичном дужностима; 	Сви у породици радимо
<ul style="list-style-type: none"> - објасни правила понашања у гостима, посјетама и другим свечаностима; 	Имамо госте
<ul style="list-style-type: none"> - објасни сличности и разлике живота у кући и у стану; - именује заједничке просторије у стамбеној згради; - објасни значај чувања породичне имовине; - објасни значај чувања заједничке имовине (стубиште/степениште, лифт, ходници...); - наведе основна правила лијепог и културног понашања у стамбеној згради; 	Родитељски дом: кућа или стан
<ul style="list-style-type: none"> - објасни разлике у изгледу старих и савремених употребних предмета у домаћинству; - уочи опасности од неправилног руковања електричним уређајима; - наведе телефонске бројеве својих родитеља и ватрогасаца; 	Уређаји у дому

<ul style="list-style-type: none"> - изради лични план штедње; - предложи начине штедње у својој породици (новац, струја, вода и друго). 	
Наставна тема - САОБРАЋАЈ У МОМ МЈЕСТУ (6 часова)	
Посебни циљеви: <ul style="list-style-type: none"> - проширивање знања о саобраћају у мјесту, саобраћајним средствима, знаковима и примјена саобраћајних правила; - развијање саобраћајне културе. 	
Исходи	Садржаји
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> - објасни правила понашања у саобраћају; - објасни појмове: пјешачки прелаз (зебра), раскрсница, саобраћајни знак, саобраћајна средства; - препозна, именује, нацрта и објасни саобраћајни знак у мјесту или околини (знак опасности, обавјештења, забране, наредбе); - наброји саобраћајна средства у мјесту; - објасни врсте саобраћаја у мјесту; - наведе примјере културног и безбједног понашања у саобраћају; - наведе бројеве телефона хитне помоћи и полиције; - објасни значај личне одговорности, као активног учесника у саобраћају; - објасни улогу саобраћајца. 	Пут до школе Саобраћајни знакови Саобраћај у мом мјесту Понашање у саобраћају
Наставна тема - ИЗГЛЕД МЈЕСТА И ОКОЛИНЕ И РАД ЉУДИ (8 часова)	
Посебни циљеви: <ul style="list-style-type: none"> - проширивање знања о изгледу мјеста и околине у којем ученик живи те стицање знања о карактеристичним занимањима људи и предузећима у мјесту; 	

- развијање љубави према завичају и завичајној околини.	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опише своје мјесто као село или град; - изради илустративни путопис или разгледницу свог села/града; - наведе своју тачну адресу становања; - истражи како је његово насеље добило име; - наведе имена сусједних мјеста; 	<p>Моје мјесто</p>
<ul style="list-style-type: none"> - именује карактеристичне географске појмове за своје мјесто или непосредну околину; - опише карактеристичне географске појмове за своје мјесто или непосредну околину (планина, ријека, језеро, рибњак, пећина, национални парк и слично); - изради илустративни путопис „Био сам на планини/ријеци/језеру“ или слично; 	<p>Моја околина</p>
<ul style="list-style-type: none"> - наброји објекте који се граде у мјесту и околини; - наброји материјал и машине који се користе за градњу; - објасни намјену објеката који се граде у мјесту; - опише изглед старих кућа у прошлости; 	<p>Моје мјесто се изграђује</p>
<ul style="list-style-type: none"> - разликује занимања људи према врсти посла и специфичностима посла (услужна, производна); - наброји производе или услуге одређених занимања; 	<p>Занимања људи у мом мјесту</p>
	<p>Значајна предузећа у мјесту</p>

<ul style="list-style-type: none"> - именује предузећа и продавнице у мјесту или околини; - објасни значај одређених предузећа за мјесто; - објасни појмове: купац, продавац, тржни центар, самоуслуга; - наведе називе већих продавница/ тржних центара у мјесту и околини; - објасни културно понашање у продавницама. 	<p>Продавнице</p>
Наставна тема - ОРИЈЕНТАЦИЈА У ВРЕМЕНУ (12 часова)	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усвајање и примјена знања о временским одредницама те проширивање знања о карактеристикама годишњих доба (промјене у природи и рад људи у различитим годишњим добима); - развијање способности правилног планирања и коришћења слободног времена. 	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разликује појмове: дан, обданица и ноћ; - именује и разликује дијелове дана; - разликује и правилно користи временске одреднице (прије, сада, послје, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра); - именује правилним редослиједом све дане у седмици; - објасни да је седмица вријеме од седам дана; - објасни појам радног дана и викенда; - објасни годину као вријеме од 12 мјесеци; - објасни временску категорију мјесец као вријеме од 30 дана; 	<p>Дијелови дана</p> <p>Седмица</p> <p>Година и годишња доба</p>

<ul style="list-style-type: none"> - наброји мјесеце у години именованим и редним бројем; - наброји годишња доба; - објасни обиљежја годишњих доба; - разликује промјене у природи у појединим годишњим добима; - објасни рад људи у годишњим добима; - разликује одијевање у одређеним годишњим добима; - идентификује и објасни обавезе људи у појединим годишњим добима; - објасни бригу за угрожене животиње током зиме; - објасни заштиту здравља од неповољних временских утицаја (киша, снијег, сунце). 	<p>Јесен и обиљежја јесени</p> <p>Зима и обиљежја зиме</p> <p>Прољеће и обиљежја прољећа</p> <p>Љето и обиљежја лета</p>
---	--

Наставна тема - НЕЖИВА ПРИРОДА, ПОЈАВЕ И МАТЕРИЈАЛИ (9 часова)

Посебни циљеви:	
<ul style="list-style-type: none"> - проширивање знања о неживој природи, предметима, материјалима, појавама и процесима као и о међусобној условљености појава и промјена у неживој природи; - развијање научног погледа на свијет. 	

Исходи	Садржаји
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> - објасни гдје све има ваздуха и који је његов значај; - објасни настанак и појаву вјетра као кретања ваздуха; - објасни како човјек користи снагу вјетра; - објасни значај сунчеве свјетлости и топлоте за живи свијет и посљедице његовог одсуства; - наброји користи и штете од сунца; - објасни како настаје сјенка; - наведе примјере појаве наелектрисања; 	<p>Ваздух, загријавање и кретање ваздуха</p> <p>Сунчева свјетлост и топлота</p> <p>Наелектрисање честица</p>

<ul style="list-style-type: none"> - експериментално прикаже начин наелектрисања честица; - опише појаву муње и грмљавине - опише безбједно понашање у условима грмљавине - објасни како нам електрична струја олакшава живот. 	Електрицитет у природи
Наставна тема - ЖИВОТИЊСКИ И БИЉНИ СВИЈЕТ (9 часова)	
Посебни циљеви: <ul style="list-style-type: none"> - упознавање карактеристичних биљака у околини и њихова подјела; - идентификовање основних услова за развој биљака; - разликовање домаћих и дивљих животиња, уочавање основних карактеристика и начина заштите; - развијање љубави и правилног односа према биљном и животињском свијету. 	
Исходи	Садржаји
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> - препознаје и именује биљке из окружења (шуме, парка, ливаде, повртњака, воћњака и њиве); - наброји користи од биљака; - посади и његује биљку; - именује поједине украсне биљке из своје околине; - опише начин његовања украсних биљака; - опише изглед домаћих животиња; - наброји користи домаћих животиња за човјека (храна, одјећа, рад...); - опише изглед дивљих животиња; - објасни начин живота, исхрану и опасности од дивљих животиња наше околине; 	Карактеристичне биљке мјеста и околине Користи од биљака Собне и украсне биљке Домаће животиње Дивље животиње

<ul style="list-style-type: none"> - опише примјере одговорног понашања људи (дјеце) и начин бриге за домаће и дивље животиње. 	
Наставна тема - ЕКОЛОГИЈА (4 часа)	
Посебни циљеви: <ul style="list-style-type: none"> - упознавање са значајем и потребом заштите природне и животне средине; - увођење у еколошку културу и активно учешће у еколошким активностима школе и одјелењске заједнице. 	
Исходи	Садржаји
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> - наведе примјере човјекове небриге за околину; - препозна најчешће и највеће загађиваче воде, ваздуха и земљишта у мјесту и околини; - изради план и реализује активности уређења своје околине; - објасни лични примјер бриге за очување чисте природе. 	Загађивање воде Загађивање ваздуха Загађивање земљишта
Наставна тема - ЧОВЈЕК И ЗДРАВЉЕ (7 часова)	
Посебни циљеви: <ul style="list-style-type: none"> - проширивање знања о основним органима за кретање и чулима као основе за упознавање природе око нас; - идентификовање здравих намирница кроз пирамиду исхране и подстицање здравог начина живота. 	
Исходи	Садржаји
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> - именује основне дијелове тијела човјека; - именује грађу човјековог тијела; - именује органе за кретање; - објасни заштиту органа за кретање; - објасни важност правилног држања тијела; 	Грађа тијела човјека Како се човјек креће

<ul style="list-style-type: none"> - објасни важност физичке активности и боравка напољу; - именује чула и чулне органе; - објасни улогу чула човјека за упознавање свијета око себе; - препознаје опасности које могу угрозити здравље чула; - именује основне услове за живот човјека (ваздух, храна, вода, сунчева свјетлост и топлота, физичка активност); - објасни важност здраве исхране, одржавања личне хигијене, игре, купања и сунчања, редовне посјете љекару као услова за живот и добро здравље; - препозна и именује нека традиционална јела. 	<p>Чулни органи</p> <p>Услови за живот и здравље</p>
Наставна тема - ПРИГОДНЕ ТЕМЕ (2 часа)	
<p>Посебни циљ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - активно учествовање у планирању и реализацији пројеката школе или одјељењске заједнице као и у организованим посјетама у циљу упознавања околине, живота и рада људи, биљног и животињског свијета околине у којој ученик живи. 	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на основу искуственог учења описује, објашњава, износи своја сазнања и утиске, даје нове приједлоге, демонстрира... 	<p>Посјете и излети: упознавање околине школе, посјета позоришту, биоскопу, парку, животињској фарми, културно-историјском споменику и слично</p>